

KONTROL EDİLEN KURUM KAZANCI

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 7. maddesi ile yeni ihdas edilen vergi güvenlik araçlarından bir tanesi de; kontrol edilen kurum kazancı başlıklı müessesedir.

OECD üyesi ülkelerin çoğunda öteden beri mevcut olan bu müessesenin, vergi güvenlik araçlarına 1.1.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere eklenmiş olması pek yararlı olmuştur. Ancak uygulama sırasında yaşanması muhtemel sorunları en aza indirebilmek için, yurt dışı uygulama tecrübelerinden azami ölçüde yararlanılmalı, vergi idaresinin görüş ve açıklamaları da bir an önce ortaya çıkmalıdır.

Bu düzenlemenin nihai amacı; yurt dışında yerleşik olup ta hakim ortak ya da hissedarları Türkiye'de yerleşik gerçek ve tüzel kişiler olan kurum ve kuruluşların kazançlarının payları da dikkate almak suretiyle Türkiye'de kurumlar vergisine tabi kılınmasıdır. Bu müessesenin başlıca kritik koşulları şöyledir:

1. Yurt dışında yerleşik kar eden bir kuruluşun hissedar ya da ortağının, en az % 50 oranında sermaye, kar payı veya oy kullanma hakkına sahip tam mükellef kurum ya da gerçek kişi olması gerekir.
2. En az % 50 nisabının sağlanmasında, tam mükellef gerçek kişi ve kurumların birlikte ya da ayrı ayrı, doğrudan veya dolaylı olmasının bir önemi bulunmamaktadır.
3. % 50 nisabının sağlanmasında tam mükellef kurum ve tam mükellef gerçek kişinin birlikte hareket etmesinin veya bir irtibatının olup olmamasının da bir önem ve etkisi bulunmamaktadır.
4. Yurt dışı iştirakin elde ettiği kazancın o yıl içinde dağıtılıp dağıtılmamasının da bir önemi yoktur.
5. İştirakin toplam gayrisafi hasılat tutarının en az % 25 veya fazlasının ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşması gerekir.
6. İştirakin bilanço karı üzerinde en az % 10 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü oluşmalıdır.
7. İştirakin ilgili yıldaki toplam gayrisafi hasılatı 100.000.- YTL karşılığı yabancı parayı geçmelidir.

Yukarıda belirtilen şartlar topluca aranır, herhangi birinin eksik olması bu müessesenin uygulanmasını imkansız kılar. Kontrol oranı olarak, ilgili hesap dönemi içindeki en yüksek oran esas alınır, ancak dönem sonunda ortaklık payı ya da hissesinin tamamı satılırsa, bu format müessesenin uygulanma şansı da ortadan kalkmış olur.

Denge İzmir Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
1456 Sk. Punta İş Merkezi
No: 10/1 Kat: 13 Alsancak / İZMİR
Tel: (232) 421 26 00 Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr

Aranan şartların gerçekleşmesi halinde, yurt dışında kurulu iştirakin elde etmiş olduğu kar, yurtdışı iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren hesap dönemi itibariyle tam mükellef kurumların, kurumlar vergisi matrahına hisseleri oranında dahil edilerek vergilendirilir. Türkiye'de vergilendirilen kazanç, yurt dışındaki kurum tarafından daha sonra dağıtılsa, elde edilen kar payının vergilenmemiş kısmı kurumlar vergisine tabi tutulur.

Bu müessesenin sağlıklı bir şekilde uygulanabilmesi için, tam mükellef kurumların yurt dışı iştiraklerine ilişkin ortaklık ve mali bilgilerinin düzenli olarak tespit ve bildirilmesi gerekir. Aksi halde vergi sistemimizde kadükleşen vergi güvenlik müessesesi olarak kalır. Diğer yönden bu kapsamda değerlendirilecek yurt dışı iştirak kazançlarının vergilendirilmesinde ikili vergi anlaşmalarının da mutlaka göz önünde bulundurulma zarureti de vardır.

Saygılarımızla,